

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 11.09.2025 r.

ZN-II.9532.3.2025.1

Pani
Katarzyna Najderek
Przewodnicząca
Powiatowego Zespołu do Spraw
Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Wojska Polskiego 1
64-500 Szamotuły

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 poz. 913 ze zm.) kontrolerzy w składzie:

- Bartosz Kamiński – Sekretarz Wojewódzkiego Zespołu – kierownik kontroli,
- Dorota Michalska – starszy inspektor wojewódzki,
- Honorata Lewandowska – starszy inspektor wojewódzki,
- Monika Radunc – inspektor wojewódzki,
- Agata Poleska – starszy inspektor,
- Rafał Chalcarz – członek Wojewódzkiego Zespołu – lekarz,
- Józef Solecki – członek Wojewódzkiego Zespołu – doradca zawodowy

na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 19.05.2025 r., nr 122/2025 przeprowadzili w dniach od 23.05.2025 r. do 30.06.2025 r. kontrolę w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Szamotułach z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 1, 64-500 Szamotuły, której wyniki zostały zamieszczone w protokole z kontroli.

Kontrolą objęto okres od 01.01.2024 r. do dnia zakończenia kontroli.

W trakcie kontroli zweryfikowano 50 losowo wybranych akt sprawy.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pani Katarzyna Najderek – Przewodnicząca Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Szamotułach.

W związku z powyższym, na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 14 października 2023 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 2283) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

ul. Kazimierza Wielkiego 24/26, 61-863 Poznań

tel. 61 850 8760, fax 61 852 1891

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: zn@poznan.uw.gov.pl

www.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

Przedmiot kontroli obejmował:

- usytuowanie organizacyjne Powiatowego Zespołu;
- kwalifikacje członków Powiatowego Zespołu;
- warunki organizacyjne i techniczne pomieszczeń Powiatowego Zespołu;
- prawidłowość i jednolitość stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
- zgodność orzeczeń z zebranymi dokumentami i przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności.

Kontrola 23 ocen sporządzonych przez pracownika socjalnego wykazała, że żadna z ocen nie została sporządzona poprawnie. Brak indywidualnego podejścia w pozyskiwaniu informacji. Oceny uzupełniane schematycznie co do proponowanego stopnia niepełnosprawności. Uzasadnienie nie zawiera faktów i przesłanek dla proponowanego rozstrzygnięcia orzeczniczego.

Kontrola 14 ocen sporządzonych przez doradcę zawodowego wykazała, że część ocen jest niespójna wewnętrznie. Poszczególne zapisy sobie przeczą. W niektórych ocenach zapisy dotyczące wymogów stanowiska pracy są nieadekwatne do posiadanych schorzeń. W 3 sprawach propozycje rozstrzygnięć nie znajdują uzasadnienia w przeprowadzonej ocenie. W 9 sprawach uzasadnienia proponowanych rozstrzygnięć są ogólnikowe. Nie podano konkretnych argumentów i przesłanek dla proponowanego stopnia niepełnosprawności.

Analiza 9 ocen sporządzonych przez psychologa wykazała, że w większości oceny zostały sporządzone poprawnie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W 2 sprawach ustalony zakres ograniczeń nie potwierdzał słuszności zajętego w sprawie stanowiska. Treść poszczególnych punktów oceny powinna składać się na obraz funkcjonowania osoby niepełnosprawnej wraz z jej szczególnymi ograniczeniami w życiu codziennym. Dopiero na podstawie takiego obrazu można osobę poddać kwalifikacji do określonego (zgodnego z definicją ustawową) stopnia niepełnosprawności lub niepełnosprawności w przypadku osoby, która nie ukończyła 16 roku życia. Należy pamiętać, że ocena psychologiczna stanowi materiał dowodowy w sprawie i powinna być wypełniana w sposób pełny i rzetelny. Z treści oceny winna wynikać kwalifikacja do odpowiedniego stopnia niepełnosprawności czy niepełnosprawności oraz zindywidualizowane uzasadnienie podjętej przez psychologa decyzji orzeczniczej.

Analiza 4 ocen sporządzonych przez pedagoga wykazała, że uzasadnienie proponowanego rozstrzygnięcia jest ogólnikowe. Nie podano konkretnych argumentów i przesłanek uzasadniających podjętą decyzję orzeczniczą.

W 1 sprawie wskazane ograniczenia funkcjonowania są nieadekwatne w stosunku do zaproponowanego rozstrzygnięcia.

Analiza merytoryczna 50 ocen stanu zdrowia, sporządzonych przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego wykazała, że w 5 sprawach propozycje rozstrzygnięć nie znajdują

uzasadnienia w przeprowadzonej ocenie. W 1 sprawie w związku z rozpoznanymi schorzeniami stwierdzono wątpliwości co do ustalonego symbolu przyczyny niepełnosprawności.

Ponadto, stwierdzono że usytuowanie organizacyjno-administracyjne Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Szamotułach nie budzi zastrzeżeń.

Baza lokalowa Powiatowego Zespołu spełnia wymogi określone w § 24 i § 25 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r., poz. 857 ze zm.).

Wszyscy członkowie Powiatowego Zespołu uczestniczący w posiedzeniach składów orzekających w okresie objętym kontrolą posiadali odpowiednie kwalifikacje oraz dokumenty je potwierdzające.

Przewodnicząca Powiatowego Zespołu co do zasady zgodnie z przepisem § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, wyznaczała skład orzekający, w tym lekarza – przewodniczącego składu. Wyjątek stanowi 1 sprawa w której z uwagi na wiek osoby orzekanej wskazane było powołanie do składu orzekającego psychologa zamiast pedagoga.

Zgodnie z przepisem § 33 pkt 2 ww. rozporządzenia dokonywano wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej. Lekarz dokonujący wstępnej weryfikacji dokumentacji określał specjalność przewodniczącego składu orzekającego. Brak było jednak wskazania daty dokonania czynności wyznaczenia lekarza do wstępnej weryfikacji złożonej dokumentacji.

W sytuacji gdy lekarz dokonując wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej złożonej wraz z wnioskiem stwierdził, że jest ona niewystarczająca do wydania orzeczenia, Przewodnicząca Powiatowego Zespołu, zgodnie z § 6 ust. 5 ww. rozporządzenia zawiadamiała osobę zainteresowaną odrębnym pismem o konieczności jej uzupełnienia wraz z wyznaczeniem terminu złożenia brakującej dokumentacji, z pouczeniem, że nieuzupełnienie jej w określonym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Zawiadomienia o terminie rozpatrzenia wniosku zawierają pouczenie zgodne z przepisem § 7 ust. 6 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, który nakłada na stronę obowiązek usprawiedliwienia swojej nieobecności w ciągu 14 dni od daty posiedzenia składu orzekającego pod rygorem pozostawienia sprawy bez rozpoznania.

Wszystkie sprawy były załatwiane zgodnie z przepisem art. 35 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego. W przypadku niezłatwienia sprawy w terminie Powiatowy Zespół, zgodnie z art. 36 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz § 19 ust. 3 pkt 3 ww. rozporządzenia, zawiadamiał stronę o niezłatwieniu sprawy w terminie.

We wszystkich sprawach poprawnie, zgodnie z przepisem § 13 ust. 5 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, orzeczenia były

doręczane stronom postępowania nie później niż w terminie 14 dni od dnia posiedzenia składu orzekającego w sprawie wydania orzeczenia.

Ponadto, w 4 sprawach protokół z posiedzenia składu orzekającego został podpisany bez wskazania imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do podpisania protokołu.

Biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w wystąpieniu pokontrolnym zaleca się co następuje:

- 1) Oceny sporządzane przez członków zespołu winny wskazywać na fakty udowodnione i istotne w sprawie. Należy je sporządzać w sposób pełny i wyczerpujący z wykorzystaniem dostępnych źródeł informacji, tak aby w pełni obrazowały funkcjonowanie osób orzekanych uzasadniające ostateczną kwalifikację orzeczniczą. Należy zwrócić uwagę na prawidłowe uzasadnienie rozstrzygnięcia orzeczniczego w oparciu o zebrany materiał dowodowy i wnikliwą analizę dokonanej oceny, potwierdzającą słuszność podjętej decyzji.
- 2) Wnikliwe zapoznanie się przez psychologów ze „Standardami postępowania dla psychologów członków zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności” autorstwa A.S. Potockiej (wydane przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej 2019) i zastosowanie ich w procesie orzekania.
- 3) Sporządzając ocenę stanu zdrowia zaleca się szczególnie zwrócić uwagę na poprawne dokumentowanie stanu zdrowia osoby orzekanej w opisie: badania podmiotowego, badania przedmiotowego, zakresu i rodzaju ograniczeń stwierdzanych u osoby orzekanej oraz wynikającego ze schorzeń naruszenia sprawności organizmu osoby orzekanej (pkt VIII). W przypadkach wskazań do uzyskania karty parkingowej w ocenie należy określić stopień ograniczeń możliwości samodzielnego poruszania się osoby orzekanej. Szczególnie istotnym jest rozgraniczenie rodzaju i zakresu niezbędnej opieki (pkt IX) od rodzaju i zakresu niezbędnej pomocy (pkt X) w zależności od ustalonego zgodnie z kryteriami ustawowymi stopnia niepełnosprawności. W każdym przypadku oceny stanu zdrowia należy zamieszczać merytoryczne uzasadnienie (pkt XIX) podjętego rozstrzygnięcia, zawierające w szczególności wskazanie faktów uznanych w sprawie za istotne i udowodnione.
- 4) Do rozpatrzenia wniosku dziecka, które z uwagi na wiek nie realizuje obowiązku szkolnego wyznaczać psychologa.
- 5) Wskazywać datę dokonania czynności wyznaczenia lekarza do wstępnej weryfikacji złożonej dokumentacji.
- 6) Protokół z posiedzenia składu orzekającego podpisywać ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do podpisania protokołu.
- 7) Skierować pracowników socjalnych, których oceny podlegały kontroli na szkolenie uzupełniające organizowane przez Wojewódzki Zespół.

Działając na podstawie § 16 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 14 października 2023 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przekazuję niniejsze zalecenia pokontrolne i proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z up. Wojewody Wielkopolskiego
Tomasz Woźnica
Przewodniczący
Wojewódzkiego Zespołu
do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w Województwie Wielkopolskim